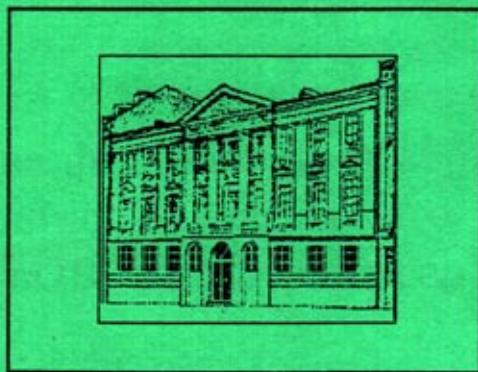

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПРИРОДОЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Том 13

ВИДАВНИЦТВО ДЕРЖАВНОГО ПРИРОДОЗНАВЧОГО МУЗЕЮ
ЛЬВІВ — 1997

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПРИРОДОЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

ВІ МОТ

ЧИСЛУ СТАВЛЕНІСТІ СЛОВАКІВ ОДИННАДЦІ
— ЛІВА —

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПРИРОДОЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Том 13

Здійснено за фінансовою підтримкою
українсько-польського
СП ТзОВ “Польтрансфер”

ВИДАВНИЦТВО ДЕРЖАВНОГО ПРИРОДОЗНАВЧОГО МУЗЕЮ
ЛЬВІВ — 1997

УДК 551.732+591.524+594.329+595.423+069.01

Наукові записки Державного природознавчого музею НАН України.— Львів, 1997.— Т. 13.— 130 с.

У збірнику вміщено статті з питань зоології, екології, геології та історії музею. Матеріали, наведені в збірнику, відбивають результати наукових досліджень, проведених в останні роки на території заходу України.

Для ґрунтovих зоологів, малакологів, ентомологів, іхтіологів, орнітологів, геологів, працівників заповідників, національних парків, природознавчих і краснознавчих музеїв.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Климишин О.С. (відповідальний редактор), Бокотей А.А. (відповідальний секретар), Дригант Д.М., Коновалова І.Б., Малиновський А.К., Меламуд В.В., Різун В.Б., Чорнобай Ю.М.

РЕЦЕНЗЕНТИ: Козловський М.П., Горбань І.М.

*Друкується за постановою вченої ради
Державного природознавчого музею
Національної академії наук України*

ISBN 5-7702-0493-1

© Наукові записки, 1997

Наукове видання

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

Державний природознавчий музей

НАУКОВІ ЗАПИСКИ
ДПМ НАН УКРАЇНИ

Том 13

Відповідальний редактор О.С. Климишин

Комп'ютерний набір і верстка І.Г. Бронштейн

Адреса редакції:
290008 Львів, вул. Театральна, 18
Державний природознавчий музей НАН України
Телефон: (0322) 72-89-17

Bąkowski J. Mięczaki galicyjskie // Kosmos. — Lwów, 1884. — S.190-197, 275-283, 376-391, 477-490, 604-611, 680-761-789.

Bąkowski J. Mieczaki (*Mollusca*). — Lwów: Wyd-wo Muzeum Dzieduszyckich, 1892. — 264 p.

Державний природознавчий музей НАН України, Львів

Адреса автора: 290008, Україна, Львів, вул. Театральна, 18, Державний природознавчий музей НАН України, Сверлова Вячеславівна, тел.: 72-89-17

N. V. Sverlova

SOME CHANGES IN SPECIES STRUCTURE OF GROUND MOLLUSCS OF LVIV FOR THE LAST 100 YEARS

An attempt has been made to compare the present species structure of some groups of ground molluscs of Lviv and its outskirts (especially *Helicidae*) with the data of the second half of 19-th century (works by J. Bakowsky).

The majority of the collected species were found in the city 100 years ago. But since then some new species appeared (*Cepaea hortensis* (Müll.), *C. nemoralis* (Boettger) *pallens* Simr.). Probably they were delivered with ornamental plants. On the present stage of investigation near the half of species indicated J. Bąkowski have been collected. The further research take place in this dissection.

State Museum of Natural History of National Academy of Sciences
Ukraine, Lviv

Author's address: 290008, Ukraine, Lviv, Teatralna Str., 18,
Museum of Natural History NASU, Sverdlova N.

КОРОТКЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Paraphonus mendax (Rossi, 1790) (Coleoptera, Carabidae).
новий вид для фауни України. — знайдений у серпні 1995 р. (1 екз.) 8 км NE від м. Чоп Закарпатської на болотистій ділянці 150-ти річного дубового лісу. — у В.Б. (Державний природознавчий музей НАН України, Львів).
Мателешко О.Ю. (Ужгородський державний університет).

ІДІОТИЧНІ ФОРМИ ТВЕРДОКРИЛИХ ПІДРОДИНИ

ІССЛЕДОВАННЯ ПОДІЛУ РОДИНОК ПОДСІМЕЙСТВА АНОВІЇДАЕ (ANOVIIDAE) ЗАХОДУ УКРАЇНИ

На території західних областей України на
такий час зареєстровано більше 40 видів твердокрилих з
родини шкірників (Aneuridae). Розподіл за підродинами і
видами в такому порядку: *Hedobiinae* — 2 види
роду (*Plinotomus* Muls.), *Dryophilinae* — 3 види
роду (*Dryophilus* Chevrolat), *Ernobiinae* — 9 видів
роду (*Ernobius* Thomson, *Episernus* Thomson,
Motschulsky), *Anobiinae* — 10 видів з шести
родів (*Anobium* Motschulsky, *Hadrobregmus* Thomson,
Leptinotarsa Motschulsky, *Anobium* Fabricius, *Hemicoelus* Le
Miret, *Ptilinus* Redtenbacher), *Ptilininae* — 2 види
роду (*Ptilinus* Geaffr.), *Xyletininae* — 2 види з
двух родів (*Xyletinus* Latreille, *Lasioderma* Stephens) і
Dorcatomatinae — 9 видів в трьох родів (*Dorcatoma* Herbst,
Leptostomus Thomson, *Sapocara* Thomson).

Thaumatoxenus Ernsti (nac) Pic, 1912

Phaenocerus Thomson, 1863

Lepturus angulicollis Thonson, 1863

різновидження. Швейцарія, Швеція, північна частина Східної Європи і Якутія. На території західних областей України знайдений у обл., в околицях смт Івано-Франкове

Ph. Broohus Thomson, 1859

Thomomys longicollis Sturm, 1837

1887: 194 (*Anobium*); Mulsant, Rey, 1863: 126 (*Zygorium*).
Росія, юг держави. Центральна і Північна
Європа і середня смуга Східної Європи,

Забайкалля. Виявлений у Львівській обл. (с. Кривий, 10.VI.1903, Łomnicki).

Спосіб життя. Личинки розвиваються ялинових шишках і в тонких гілках сосни (Арнольд, 1965). Літ жуків відбувається у травні-червні (Dominik, 1955).

***Ernobius mollis* Linnaeus, 1758**

Linnaeus, 1758: 355 (*Dermestes*); *tarsatus* Kraatz, 1881: 302

Розповсюдження. Вид-космополіт. Трапляється переважно в Лісовій і Лісостеповій зонах України, в тому числі і в її західних областях.

Спосіб життя. Личинки розвиваються в кінчиках сосни. Зимують личинки середнього і старшого віку. Оптимальних умов ембріональний розвиток триває 12-14 днів, стадія лялечки завершується через 12-14 днів. Дорослих жуків відбувається у травні-червні.

Шашіль не завдає відчутної шкоди, оскільки товщина пошкодженого шару деревини не перевищує 1-2 мм. Зрідка трапляється в майстернях у деревині м'яких порід, яка вже пошкоджена іншими шашелями.

***Ernobius abietinus* Gyllenhal, 1808**

Gyllenhal, 1808: 298 (*Anobium*)

Розповсюдження. Європа, північний захід Східної Європи і Кавказ. На заході України знайдений у Львівській обл., с. Івано-Франкове (Łomnicki, 1881; Janów, 2.VII.1915, A. Stöckel).

Спосіб життя. Личинки живуть у шишках сосни і ялини. Дорослі особини з'являються у травні-червні (Dominik, 1955). Самки відкладають яйця у минулорічні шишкі. Личинки пошкоджують спочатку стрижень, а потім основу лусочки і насіння, яке залишається в шишках. Зимівля личинок відбувається в місцях живлення.

***Ernobius abietis* Fabricius, 1792**

Fabricius, 1782: 238 (*Anobium*)

Розповсюдження. Середня і Південна Європа, лісова зона Східної Європи та Кавказ.

Вид-космополіт у Львівській, с. Івано-Франкове (Janów, 1915, A. Stöckel) і Закарпатській (с. Колочава, 1991, С. Подобівський) областях.

Спосіб життя. Жуки найчастіше трапляються в деревах, добре прогрітих ялинниках або у букових лісах з лишайниками старих ялин. Личинки розвиваються в старих шишках, які вже опали. Дорослі жуки відчувають стрижень, основу лусочки та насіння. Літ жуків відбувається у травні-червні.

***Ernobius rufi* Bürk, 1837**

Bürk, 1837: 181 (*Anobium*)

Розповсюдження. Центральна Європа, Іспанія. Трапляється на північному заході Східної Європи і на Кавказі. В Україні вид знайдено в Карпатах (1966).

Спосіб життя. Я. Саксонс (1973) вказує на відсутність яиц у ялинкових шишках. За Dominik (1955) личинки розвиваються в тонких гілках сосни. Дорослі особини відчувають у травні і літають до липня.

***Anobium lepidum* Motchulsky, 1845**

***Anobium plumbeum* Illiger, 1801**

Illiger, 1801: 87 (*Anobium*); *caerulescens* Geoffroy, 1785: 27

Розповсюдження. Франція, Австрія, Італія, Іспанія, Італія, Англія. У Східній Європі трапляється, головним чином, у її західній і південній частинах (на Кавказі). На території України відомий з Борислава (Богданік, 1884). Знайдений у Львівській обл., с. Івано-Франкове, 21.VIII.1991, С. Подобівський).

Спосіб життя. Личинки розвиваються в сухих деревах діаметром 3-8 см. Очевидно, що генерація двохрічна, а за несприятливих умов може тривати до трьох років. Літ жуків відбувається у

За даними Ф. Зайцева (1956) личинки м розвиваються також у деревині каштана, горіха і хвойних порід.

Xestobium austriacum Reitter, 1890
Reitter, 1890b: 392

Розповсюдження. Вид відомий з Аль
Чехословаччини (Логвиновський, 1985). Знайден
Закарпатті (Espanol, 1964; Gottwald, 1975).

(Боранов, 1964; Gottwald, 1975). Спосіб життя. Не вивчений.

Xestobium rufovillosum De Geer, 1774
De Geer, 1774: 230 (*Dermestes*)

Розповсюдження. Європа, Корсіка, Каледонія, центральна і південна частини Східної Європи, Середня Азія і Сибір. На території України трапляється практично у всіх областях, від Закарпаття до Луганщини і Криму.

Спосіб життя. Жуки надають деревині листяних порід: дуба, каштана, верби, липи. Масовий виліт спостерігається в квітні-травні. Зимують личинки середнього віку і молоді жуки. Виходу з деревини жуки живуть до двох місяців. Цикл розвитку триває від п'яти до семи років.

У процесі живлення личинки часто завдають значної шкоди будівлям, дерев'яним пам'ятникам архітектури, меблям.

Підродина *Anobiinae* Kiesenwetter, 1877
ід *Priobium* Matsumura

Pid *Priobium* Motschulsky, 1845
Priobium de la M.

Priobium dendrobiforme Reitter, 1901
Reitter, 1901: 25 (*Trypopitius*)

Розповсюдження. Сирія, Туреччина, південно-східна Європа і Кавказ. Про знаходження виду в Галичині свідчать дані М. Піка (Pic, 1912).

Спосіб життя. Личинки розвиваються сухій деревині сосни і ялини (Логвиновський, 1985).

Myrsinum serpini Herbst, 1793
— 1793, no (Anubium)

Родовідження. Північна Європа, північно-західна Африка, Мала Азія, Східна Європа, Кавказ, Казахстан і Алтай. В Україні вид трапляється по всій

СІВІВ житті. Літ жуків відбувається з
липня по серпень. окремі особини попадаються в липні.
Лічеслі особини часто летять на світло. Увесні
розвитку триває 1-2 роки. Жуки переважно
живуть на стару деревину листяних порід, частково
на грибами.

Das Hadrabregmus Thomson, 1859

Hydrochasmus pertinax Linnaeus, 1758

Раніше відомо жодної іншої. Середня, Північна і південна Європа, Центральна Азія, Кавказ та Сибір. Неодноразово зустрічений у Львівській обл. (с. Тернавка, 29.VI.1990; с. Гайдуків, 19.VII.1991, 1992).
Література: 1788: 666 (Dermetter); Pic, 1912: 39 (Coelostethus). -

Синій жутик. Літ жуків триває з травня по липні, особини трапляються навіть у серпні. Личинка триває від 10 місяців до двох років. Жуки, які відродилися восени, не виходять на поверхню, а залишаються зимувати в деревині. Шашіль нападає на стару деревину липи, вільхи, береску. Є небезпечним шкідником. Руйнує дерев'яні конструкції будівель: зовнішні стіни, балки підлоги, деталі даху тощо. В природі личинки живуть в старих пнях.

Pisum sativum Linnæus, 1760

paniceum Linnaeus, 1761
1781: 146 (*Dermestes*). - *ferruginea* Herbst, 1783: 25
spaniensis Linnaeus, 1788: 1605 (*Dermestes*). - *minuta*
1789: 999 (*Dermestes*)

Джон Вудроуїн . Від-космополіт. Трапляється в усіх областях України.

Спосіб життя. Пристосований до синантропного способу життя. Поселяється переважно в житловій та складськіх будівлях. Личинки можуть розвиватися в крупах, лущеному горосі, сухарях, борошні, кормі для риб. Відомі приклади пошкодження ентомологічних зоологічних колекцій.

В опалюваних приміщеннях літ жука спостерігається два-три рази на рік. Жуки з'являються переважно у надвечірні години. Летять на світло.

Рід *Anobium* Fabricius, 1775

***Anobium punctatum* De Geer, 1774**

De Geer, 1774: 230 (*Ptinus*); *domesticum* Geoffroy, 1785: 26

Розповсюдження. Трапляється в цілій Палаearктиці. Є звичайним видом в усіх областях західної України.

Спосіб життя. В приміщеннях перші жуки з'являються в березні. Масовий літ спостерігається в травні-липні. Оптимальними умовами для розвитку преімагінальних стадій є температура 22-26°C і відносна вологість повітря 80-90%. Личинки розвиваються переважно в деревині дуба, буку, в'яза, берези, вільхи, ясена, ялини, сосни, модрини.

Мебльовий шашль найрозповсюдженіший і найнебезпечніший шкідник старої деревини. Він руйнує внутрішні елементи дерев'яних будівель, віконні і дверні панелі, перекриття стелі і підвальів, вироби домашньої вжитку, меблі, пам'ятки архітектури тощо.

***Anobium fulvicorne* Sturm, 1837**

Розповсюдження. Трапляється в Південній Європі. В Палаearктиці вид розповсюджений на заході півдні європейської частини. Про знаходження його в західному регіоні України свідчать знахідки M. Ломницького (ок. Львова, 5.IV.1903; Lomnicki, 1884).

Спосіб життя. Личинки розвиваються в тонких, діаметром до 10 см, напівзруйнованих гілках

деревини. Найбільше жунів припадає на кінець травня і липня. Цей період триває, імовірно, один рік. У різних оброблених дерев'яних конструкціях жунів не знайдено.

***Anobium italicum* Herbst, 1793**

Розповсюдження. Центральна і Середня Європа. Про поширення виду на заході України: Lomnicki, 1884; Львів, 6.V.1924, A. Stöckel).

Спосіб життя. Личинки живуть в напівзруйнованій деревині дуба, в'яза, ялини. Відродження молодих личинок відбувається восени, а виліт - у квітні. Таким чином, цикл розвитку триває до півтора років з випусками нових генерацій - два роки.

***Anobium hebetana* Le Conte, 1861**

***Anobium gibbosum* F., 1861**

Розповсюдження. Сирона. В Палаearктиці від входу до Далекого Сходу, Приморського краю, відсутній у всіх західних областях України.

Спосіб життя. Личинки розвиваються в деревині (ялина, сосна, модрина), так і в корі (вільха, липа, дуб). Найчастіше відбувається в буковочинах дерев, в сухих гілках та в напівзруйнованих пнях.

Спосіб життя. Жунів відбувається в травні-червні. За даними ентомолога М. Лур'є (Лур'є, 1965) цикл має дворічну генерацію, яка при високій вологості деревини може затягуватися до

зими. Жуки завдають певної шкоди, поселяючись в конструкціях будівель і в меблях.

***Anobium thomsoni* Kraatz, 1881**

Розповсюдження. Фінляндія, Швеція, Норвегія, Чехія, Словаччина, Польща. В Палаearктиці поширенний на півночі і в середній смугі

европейської частини, на Кавказі. Питання знаходження виду в західних областях України спірним, оскільки відома лише одна знахідка з пом. "Львів, 1899, A. Stöckel". Але, тому, що цей трапляється в Польщі і Чехії, то цілком законно припустити, що він є також і в Закарпатті і Львівській області.

Спосіб життя. Личинки розвиваються в стовпі корі живих і відмерлих ялин, а також у дерев будівель (Saalas, 1923). У Польщі личинки цього виду були знайдені у пні 35-річної ялини бальзам (Dominik, 1966).

Рід *Oligomerus* Redtenbacher, 1849

Oligomerus brunneus Olivier, 1790

Olivier, 1790: 8 (*Anobium*). - *oblongus* Castelnau, 1845 (*Anobium*)

Розповсюдження. Середня і Південна Європа, Корсика і Японія. В Палеарктиці розповсюдження півдні европейської частини, на Кавказі і в Східній Азії. На території України трапляється повсюдно.

Спосіб життя. Личинки розвиваються в сухій деревині граба, буки, дуба, липи. Вдень ховаються в личинкових ходах, у тріщинах дерев під відшарованою корою тощо, на поверхню виходять після заходу сонця.

Шашіль завдає певної шкоди, поселяючись в міських будівлях, виробах домашнього вжитку. У природі спостерігається швидшому руйнуванню деревини і прискорює відмиріння дерев, мешкаючи в їх сухобочинах.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Арнольди Л.В. Сем. *Anobiidae* - точильщики // Определитель насекомых европейской части СССР. - М.; Л., 1956. - С.244-257.

Зайцев Ф.А. Жуки-точильщики в фауне Закавказья (*Coleoptera, Bostrichidae*) // Труды Ин-та зоологии АН СССР. - 1956. - 14. - 49 с.

- Б.А. Точильщики - семейство *Anobiidae*. Фауна СССР. - Л.: Наука, 1985. - 14, вып.2. - 174 с.
- Б.А. Группировка стволовых вредителей ели в южной части европейской части СССР // Зоол. журн. 1966. - 44, вып.10. - С.473-484.
- Л. Бюффон. Histoire naturelle des insectes coleopteres. - Paris, 1792. - I. - P.297.
- Л. Бюффон. Pour servir à l'histoire des insects. - Paris, 1774. - 4. - P.230.
- Б.А. Ключи *Anobiidae* // Klucze do oznaczania owadów z rodziny Anobiidae // Warszawa, 1955. - 19, zesz.41. - 695 s.
- Б.А. Список видов, впервые надано новоутвердженими в Польщі // Sylwan. - Warszawa, 1966. - 110. - S.33-36.
- Б.А. Список видов *Anobiidae* (Coleoptera). 51. Complementos descriptivos // Misc. Zool. - 1970. - 2, N 5. - P.53-56.
- Б.А. Entomologia systematica.. Hafniae, 1972. - 1. - P.600.
- Б.А. Insecta subsecia descripta. Classis I. Coleoptera sive Polypharata. Boaria: Zevereutz, 1808. - 8. - P.572.
- Б.А. Natursystem aller bekannten in- und auslandischen Insekten. - Berlin, 1793. - 5. - P.392.
- Б.А. Magazin für Insectenkunde. - Braunschweig, 1801. - Bd.1/2. - P.260.
- Б.А. Entomol. litg. 1881. Bd.25. - P.301 (по Coleopt. Б.А. 1912, p.21).
- Б.А. Classification of the Coleoptera of North America // Smiths. Misc. Coll. - 1861. - 3, №1. - P.208.
- Б.А. Systema naturae.. Ed.10. - Holmiae, 1758. - P.736.
- Б.А. Fauna Sueciae. - Stockholm, 1761.- 1790 р.
- Б.А. Systema naturae.. Ed.13. - Zipsial, 1788. - 1733 р.
- Б.А. Catalogus coleopterorum Haliciae. - Leopolis. - 1794. - 48.
- Б.А. Coleopteres de la Siberie orientale // Schrenk L. Reisen und Forschungen im amur-Lande. - St. Petersburg, 1860. - 2. - P.79-258.
- Б.А. Hoy C. Sur la Famille des Anobiides // Opusc. entomol. - Paris, 1863. - P.30-143.

- Mulsant E., Rey C. Histoire naturelle des coleopteres de France et de la Suisse. - Paris, 1864. - 14. - 391 p.
- Oliviez M. Entomologie, ou historie naturelle des Insectes, leurs caracteres generiques et specifiques. Coleopteres. - Paris, 1790. - 2, p.16. - P.3-12.
- Pic M. Anobiidae // Coleopterum Catalogus. - Berlin, 1912. - 92 p.
- Reitter E. Beschreibungen neuer Coleopteren aus Europa, Kaukasus russisch Armenien und Turkestan // Wochenschr. für Entomol. Ztg. - 1890. - 9. - P.196.
- Reitter E. Bestimmungs Tabelle europaischen Coleopteren der Gattung Byrrhidae // Verh. Naturf. Ver Brunn. - 1901. - 655 p.
- Sturm I. Duetschland Fauna. Die Kafer. - Nurnberg, 1837. - 148 p.
- Thomson C.G. Skandinaviens Coleoptera // Synopsis der Schmetterlinge und anderen Insekten der Skandinavischen Baerbetade. Lund. - 1863. - 5. - 340 p.

Кременецький педагогічний коледж ім. Т.Г. Шевченка

Адреса автора: Україна, 283280, Тернопільська обл., Кременецький р-н, вул. Лісейна 1а, Подобівський С.С., тел.: (03546)-215-86, 219-91

S.S. Podobivsky

CATALOGUE OF FAUNA OF ERNOBIINAE AND ANOBIINAE BEETLES (COLEOPTERA, ANOBIIDAE) FROM THE WEST OF UKRAINE

The data on the fauna, geographical distribution, biology and significance of 19 species *Anobiinae* and *Ernobiiinae* (Coleoptera, Anobiidae) beetles from West of Ukraine given.

Kremenetsky Pedagogical College named by T.G. Shevchenko

Author's address: 283280, Ukraine, Ternopil region, Kremenchuk city, Litseynya Str., 1a, Kremenetsky Pedagogical College named by T.G. Shevchenko, Podobivsky tel.:(03546) 215-86, 219-91

В.С. Навроцький

СТРУМКОВОЇ ФОРЕЛІ (SALMO TRUTTA m. SALMO TRUTTA m.) У РІЧКАХ СКОЛІВСЬКИХ БЕСКІДІВ

Струмкової форелі в карпатських річках вивчено А.А. Протасов (1949), І.Д. Шнаревич, (1960) та Л.И. Опалатенко (1965, 1967). У цей період 1961-63 р.р. у карпатських річках, була зроблена в Панасівкою і Бутівля з притоками верхньої течії р. Стрий, дозволену рибопسекцією кількість форелі. В метою вивчення живлення їх шлунків і результати показано склад компонентів їжі за тривалість (Гладунко, 1964), з'ясовано живлення у різних річках (Мальчевська, 1987) та покращано питому вагу об'єктів (1990) процентне співвідношення її у різні сезони (Павлюк, Гладунко, 1991) та років - навесні та взітку 1992-94 р.р. були покращені. Риба відловлювалася, в річного вінку, довжиною 17-22 см і вагою

до літа форель все більше використовує "поро", головним чином комах, які з розмноженості вдуваються вітром у воду, або плавають рибою під час їх польоту низько над водою. Це, в основному, твердокрилі, двокрилі, дрібні рівнокрилі хоботні. Видно в наведеної таблиці, в останні роки до літа, хоча і зростає відсоток "поро" в харчовому раціоні струмкової форелі в усі сезони в її переважають водні

ЗМІСТ

Зоологія і екологія

Kaprus' I.J. Additional Description of <i>Folsomia duodecimoculata</i> Martynova, 1973 (<i>Collembola, Isotomidae</i>) from Ukraine	3
Капрус І.Я. Деякі параметри різноманіття угрupовань ногохвісток у корінних і похідних лісах Українських Карпат	8
Меламуд В.В. Панцирні кліщі (<i>Oribatei, Acariformes</i>) ґрунту та підстилки смерекових лісів Українських Карпат	24
Стадниченко А.П., Градівський В.М. Молюски роду <i>Lithoglyphus</i> (<i>Gastropoda, Pectinibranchia, Lithoglyphidae</i>) на Заході України	31
Стадниченко А.П., Киричук Г.Е. Значення особливостей будови порового апарату черепашки для таксономії молюсків надродини <i>Pisidioidea</i>	44
Царик Й.В., Яворський І.П. Гетерогенність популяцій малого ставковика (<i>Lymnaea truncatula</i> Müll., 1774) за щільністю і віковою структурою на пасовищах Передкарпаття та суміжних територій	57
Сверлова Н.В. Деякі зміни у видовому складі наземної малакофауни Львова за останні 100 років	65
Подобівський С.С. Каталог фауни твердокрилих підродин <i>Ernobiinae</i> і <i>Anobiinae</i> (<i>Anobiidae</i>) заходу України	69
Гладунко І.Й., Павлюк Р.С. Живлення струмкової форелі (<i>Salmo trutta m. fario</i> Linnaeus, 1758) у річках Сколівських Бескидів	79
Марисова І.В. Скеляр (<i>Monticola saxatilis</i> L.) на заході України	83

Таллош В.С. Чорноший норець (<i>Podiceps nigricollis</i> C.L. Brehm) у Тернопільській області України	88
---	----

Геологія

Дригант Д.М., Карпенчук Ю.Р. Стратиграфія кембрійських відкладів Передкарпатського прогину	94
---	----

Сторінки історії музею

Климишин О.С. Етапи розвитку природознавчого музею у Львові	114
--	-----

Короткі повідомлення

Годунько Р.Й., Леснік В.В. Личинки одноденок (<i>Ephemeroptera</i>) як компонент раціону данинок видів риб	48
---	----

Різун В.Б., Коновалова І.В., Інницький Т.Н., Ноу місця знахідок червононіжників видів прямокрилих, твердокрилих і лусконіжників комах (<i>Insecta: Orthoptera, Coleoptera, Lepidoptera</i>)	64
--	----

Різун В.Б., Мателешко О.Ю. <i>Paraphonius mendax</i> (Rossi, 1790) (<i>Coleoptera, Carabidae</i>) — новий вид для фауни України	68
--	----

Rizun V.B. On study of <i>Carabus</i> (<i>Eucarabus</i>) <i>obsoletus</i> Sturm, 1815 (<i>Coleoptera, Carabidae</i>) bionomy	82
---	----

Сусоловський А.С., Головачов О.В. <i>Chiloplectus Andrassy</i> , 1984 (<i>Nematoda: Plectida</i>) — новий для фауни України рід нематод	87
--	----

Покиньчереда В.Ф. Зимівля рукокрилих на території Кузійського масиву Карпатського біосферного заповідника	124
--	-----

<i>Скільський І.В., Годованець Б.Й., Бучко В.В.,</i>	
<i>Школьний І.С., Кучінік Л.В.</i> Спостереження	
рідкісних і нечисленних видів птахів у	
Чернівецькій області.....	125

C O N T E N T S

Zoology and Ecology

<i>Kaprus' I.J.</i> Additional Description of <i>Folsomia duodecimoculata</i> Martynova, 1973 (<i>Collembola, Isotomidae</i>) from Ukraine.....	3
<i>Kaprus' I.J.</i> Some Parameters of Springtails Communities Diversity in Virgin and Secondary Forests in the Ukrainian Carpathians.....	8
<i>Melamud V.V.</i> The Soil-Dwelling Oribatei Mites, (<i>Acariformes</i>) of the Ukrainian Carpathians Fir-Tree Forests	24
<i>Stadnichenko A.P., Gradiovsky V.M.</i> <i>Lithoglyphus</i> (<i>Gastropoda, Pectinibranchia, Lithoglyphidae</i>) Molluscs of the West of Ukraine.....	31
<i>Stadnichenko A.P., Kirichuk G.E.</i> The Importance of Porey's System Structure Peculiarities of Shell for the Taxonomy of the <i>Pisidioidea</i> Molluscs	44
<i>Tsaryk Y.V., Yavorsky I.P.</i> The Density and Age Structure Heterogeneities of <i>Lymnaea truncatula</i> Müll., 1774 Populations on Pastures of Ciscarpathians and Adjoining Territories.....	57
<i>Sverlova N.V.</i> Some Changes in Species Structure of Ground Molluscs of Lviv for the Last 100 Years	65
<i>Podobivsky S.S.</i> Catalogue of Fauna of <i>Ernobiinae</i> and <i>Anobiinae</i> Beetles (<i>Coleoptera, Anobiidae</i>) from the West of Ukraine.....	69

<i>Hladunko I.Y., Pavliuk R. B.</i> Nourishment of Stream Trout (<i>Salmo trutta m. fario</i> Linnaeus, 1760) in the Rivers of Bkolivskij Beskydy Massif.....	79
<i>Marysova I.V.</i> Rock Trush (<i>Monticola saxatilis</i> L.) in the West of Ukraine	83
<i>Talposh V.S.</i> Black-Necked Grebe (<i>Podiceps nigricollis</i> C.L. Brehm) in the Ternopil Region of the Ukraine.....	88

Geology

<i>Drygant D.M., Karpenchuk Y.R.</i> The Stratigraphy of the Cambrian Deposits in Carpathian Roreddeep	94
--	----

Stages of the Museum History

<i>Klymyshyn A.S.</i> Stages of the Development of the Museum of Natural History in Lviv	114
--	-----

Short messages

<i>Hodunko R.Y., Lesnik V.V.</i> Mayflier (<i>Ephemeroptera</i>) Larvae as Component of Nourishment of Some Fish Species	43
<i>Rizun V.B., Konovalova I.B., Yanytsky T.P.</i> New Localities of Red Data Book Species of Insects (<i>Insecta: Orthoptera, Coleoptera, Lepidoptera</i>).....	64
<i>Rizun V.B., Mateleshko O.Y.</i> <i>Parophonus mendax</i> (Rossi, 1790) (<i>Coleoptera, Carabidae</i>) — New Species for the Fauna of Ukraine	68
<i>Rizun V.B.</i> On study of <i>Carabus (Eucarabus) obsoletus</i> Sturm, 1815 (<i>Coleoptera, Carabidae</i>) bionomy.....	82
<i>Susulovsky A.S., Golovachov A.V.</i> <i>Chiloplectus</i> Andrassy, 1984 (<i>Nematoda: Plectida</i>) — New Genus of Nematodes for the Fauna of Ukraine....	87